

δαρύνει κατά τρόπο συστηματικό ορισμένες κατηγορίες προϊόντων δάσει αντικειμενικών κριτηρίων που εφαρμόζονται ανεξάρτητα από την καταγωγή των προϊόντων.

Η επιδάρυνση που επιβάλλεται επί προϊόντος που εισάγεται από άλλο κράτος μέλος, εφόσον μάλιστα δεν υφίσταται όμοιο ή ομοειδές εγχώριο προϊόν, δεν συνιστά μόνο και μόνο γι' αυτό το λόγο επιδάρυνση ισοδύναμου αποτελέσματος και μπορεί να συνιστά εσωτερικό φόρο κατά την έννοια του άρθρου 95 της συνθήκης, αν ανταποκρίνεται στις προαναφερθείσες προϋποθέσεις και αν η κατηγορία των προϊόντων

στην οποία επιβάλλεται η επιδάρυνση περιλαμβάνει ένα μεγάλο πλήθος προϊόντων που καθορίζονται με γενικά και αντικειμενικά κριτήρια.

3. Η διάκριση που γίνεται δάσει μιας εθνικής νομοθεσίας μεταξύ ενός γενικού ελέγχου που δαρύνει τους φορολογούμενους και των λεγόμενων «ειδικών» ελέγχων, στην περίπτωση των οποίων οι δαπάνες των εργαστηριακών αναλύσεων δαρύνουν τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, δεν συνιστά, αυτή καθαυτή, αρκετά ακριβές και ιδίως αντικειμενικό κριτήριο για τη θεμελίωση γενικού συστήματος εσωτερικών τελών κατά την έννοια του άρθρου 95 της συνθήκης.

Στην υπόθεση 158/82,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Johannes Buhl, νομικό σύμβουλο στη νομική υπηρεσία της Επιτροπής, επικουρούμενο από τον Thomas van Rijn, μέλος της νομικής υπηρεσίας της Επιτροπής, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Oreste Montalto, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου της Δανίας εκπροσωπούμενου από τον Laurids Mikaelson, νομικό σύμβουλο του υπουργείου εξωτερικών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον προσωρινό επιτετραμμένο Ib Bodenhagen, σύμβουλο στην πρεσβεία της Δανίας, 11b, boulevard Joseph-II,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι το Βασίλειο της Δανίας, επιβάλλοντας τέλη υγειονομικού ελέγχου κατά την εισαγωγή αραχίδων και προϊόντων με δάση τις αραχίδες προελεύσεως άλλων κρατών μελών, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 9 και 13 της συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, T. Koormans και K. Bahlmann, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, A. O' Bosco και O. Due, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. F. Mancini
γραμματέας: J. A. Rompe, βοηθός γραμματέας

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, καθώς και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων συνοψίζονται ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

Το Βασίλειο της Δανίας, με την υπ' αριθ. 7 απόφαση του υπουργείου εσωτερικών της 7ης Ιανουαρίου 1971, απαγόρευσε την πώληση ή διάθεση αραχίδων ή προϊόντων με βάση τις αραχίδες τα οποία εμπεριέχουν αφλατοξίνη σε ποσότητες που μπορούν να εντοπιστούν. Η εισαγωγή στη Δανία των προϊόντων αυτών προελεύσεως άλλων κρατών μελών (καθώς και τρίτων χωρών) εξαρτάται από συστηματικό υγειονομικό έλεγχο που συνίσταται σε δειγματοληψία και εργαστηριακή ανάλυση. Ο διευθυντής όμως του δημόσιου ινστιτούτου τροφίμων μπορεί να αναγνωρίσει ένα πιστοποιητικό ανάλυσης που έχει εκδοθεί από αλλοδαπό εργαστήριο βάσει δείγματος που έχει ληφθεί και αναλυθεί στη χώρα εκείνη.

Ο προαναφερόμενος υγειονομικός έλεγχος πραγματοποιείται από δανικό ιδιωτικό εργαστήριο που ορίζεται από το διευθυντή του δημόσιου ινστιτούτου τροφίμων. Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, ο εισαγωγέας υποχρεούται να καταβάλει στο εργαστήριο αυτό ένα τέλος για την εκτέλεση του ελέγχου. Ο έλεγχος αυτός έχει ως σκοπό να διαπιστωθεί ότι η υπό εξέταση παρτίδα αραχίδων δεν περιέχει αφλατοξίνη, ουσία βλαπτική για την υγεία του ανθρώπου, η οποία παράγεται από ορισμένες ομάδες μυκήτων.

Οι μύκητες αυτοί, όταν υπάρχουν οι απαιτούμενες συνθήκες θερμότητας και υγρασίας, παράγουν σε σημαντική ποσότητα μια τοξική ουσία που λέγεται αφλατοξίνη. Συνιστούν λοιπόν έναν ενδεχόμενο κίνδυνο μόλυνσης των τροφίμων και ιδίως, για λόγους κλιματολογικούς, των τροφίμων καταγωγής τροπικών περιοχών. Κατά τη δανική κυβέρνηση, οι αραχίδες κυρίως και τα προϊόντα με βάση τις αραχίδες συνιστούν την ομάδα εκείνη των προϊόντων που είναι περισσότερο εκτεθειμένα στον

κίνδυνο δηλητηρίασης από την αφλατοξίνη και για τα οποία ο κίνδυνος αυτός επέρχεται συχνότερα. Δεδομένου ότι η αφλατοξίνη συγκαταλέγεται μεταξύ των πιο δραστικών καρκινογόνων ουσιών, έστω και σε πολύ μικρή δόση, η δανική κυβέρνηση θεωρεί ότι και η ελάχιστη ακόμη μόλυνση των τροφίμων από αφλατοξίνη είναι απολύτως απαράδεκτη. Το σύστημα αυτό ελέγχου — το οποίο η Επιτροπή δεν έχει θέσει υπό αμφισβήτηση μέχρι τώρα — το στηρίζει στις διατάξεις του άρθρου 36 της συνθήκης ΕΟΚ. Δεδομένου ότι στην ίδια τη Δανία δεν καλλιεργούνται αραχίδες, τις εισάγει κυρίως από τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Κάτω Χώρες, πέρα από τις απευθείας εισαγωγές από τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ινδία και την Κίνα. Στα άλλα κράτη μέλη, κατά τη δανική κυβέρνηση, δεν υπάρχει παρόμοιος υποχρεωτικός έλεγχος. Στη Δανία, οι αραχίδες χρησιμοποιούνται κυρίως για την παρασκευή «ξηρών καρπών» (αποφλοιωμένων αραχίδων), ζαχαρωμένων αραχίδων, καθώς και ψημένων και αλμυρών αράπικων φυσικιών. Αυτού του είδους η κατανάλωση απορροφά πάνω από το 90 % του συνόλου των εισαγωγών. Το υπόλοιπο μέρος των εισαγωγών χρησιμοποιείται εν μέρει για την παραγωγή αραχιδέλαιου και εν μέρει για οικιακή χρήση (δούτυρο από αραχίδες).

Από έναν πίνακα του συνόλου των εισαγωγών τον οποίο προσκόμισε η δανική κυβέρνηση προκύπτει ότι μεταξύ 1975 και 1981 επί συνόλου εισαγωγών 8,5 εκατομμυρίων χιλιογράμμων (kg) των εν λόγω προϊόντων απαγορεύτηκε η εισαγωγή μιας ποσότητας 260 000 kg. Δεδομένου ότι οι απαγορευθείσες ποσότητες ποίκιλλαν σημαντικά από έτος σε έτος, σε ορισμένα έτη η παρουσία αφλατοξίνης εντοπίστηκε σε ένα 10 % του συνόλου των εισαγωγών.

Το ποσό της δαπάνης για την ανάλυση και δειγματοληψία που καταβάλλεται στα δανικά εργαστήρια για την πραγματο-

ποίηση των ελέγχων, δαπάνης που βαρύνει τον εισαγωγέα, δεν καθορίζεται από το κράτος, αλλά από τα ίδια τα εργαστήρια, χωρίς προς τούτο να απαιτείται να ζητήσουν την έγκριση της δημόσιας αρχής, και πρέπει να καταβληθεί απευθείας στο εργαστήριο. Το ποσό αυτό ποικίλλει ανάλογα με τις παρτίδες, αφού εξαρτάται από το χρόνο που αφιερώνεται για την αναγκαία ανάλυση. Σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης, η απαίτηση θεωρείται ως κοινή απαίτηση ιδιωτικού δικαίου.

Με έγγραφο της 28ης Φεβρουαρίου 1980, η Επιτροπή κίνησε κατά της Δανίας τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 169 της συνθήκης ΕΟΚ. Γνωστοποίησε στη δανική κυβέρνηση ότι θεωρεί το υπό κρίση τέλος ως επιβάρυνση αποτελέσματος ισοδύναμο με δασμό, η οποία απαγορεύεται από τα άρθρα 9 και επόμενα της συνθήκης. Σύμφωνα με το άρθρο 169 της συνθήκης, η Επιτροπή κάλεσε τη δανική κυβέρνηση να της υποβάλει τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών από τη λήψη του εν λόγω εγγράφου.

Η δανική κυβέρνηση απάντησε με έγγραφο της 8ης Ιουλίου 1980 της μόνιμης αντιπροσωπείας της Δανίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, με το οποίο ισχυρίστηκε ότι το εν λόγω τέλος έπρεπε να θεωρηθεί ως εσωτερικός φόρος και ότι επιβάλλεται σε όλα τα υπό κρίση προϊόντα, ανεξάρτητα από την καταγωγή τους. Δεν επρόκειτο συνεπώς περί επιβολής χρηματικής επιβάρυνσης κατά τη διέλευση των προϊόντων από τα σύνορα.

Η Επιτροπή, καταλήγοντας στο πόρισμα ότι το τέλος είχε ως μοναδικό σκοπό να επιβαρύνει τους εισαγωγείς με τις δαπάνες ενός ειδικού ελέγχου που πραγματοποιείται μόνο για τις εισαγωγές των υπό κρίση προϊόντων, διαδίδασε στο Βασίλειο της Δανίας, με έγγραφο της 14ης Σεπτεμβρίου 1981, αιτιολογημένη γνώμη που είχε εκδώσει στις 3 Σεπτεμβρίου 1981. Με το

έγγραφο αυτό η Επιτροπή διατύπωνε τη γνώμη ότι το Βασίλειο της Δανίας, επιβάλλοντας τέλος για τον υγειονομικό έλεγχο κατά την εισαγωγή αραχίδων και προϊόντων με δάση τις αραχίδες προελεύσεως άλλων κρατών μελών, είχε παραβεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 9 και 13 της συνθήκης ΕΟΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 169, δεύτερη παράγραφος της συνθήκης, η Επιτροπή κάλεσε τη δανική κυβέρνηση να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί με την αιτιολογημένη γνώμη εντός προθεσμίας δύο μηνών.

Στην απάντησή της, με έγγραφο της 8ης Δεκεμβρίου 1981 της μόνιμης αντιπροσωπείας της Δανίας, η δανική κυβέρνηση διατήρησε την άποψή της, κατά την οποία το υπό κρίση τέλος πρέπει να θεωρηθεί ως εσωτερικός φόρος κατά την έννοια του άρθρου 95 της συνθήκης. Διευκρίνισε περαιτέρω ότι, κατά την άποψή της, δεν πρόκειται για επιδάρυση που καθορίζεται από το κράτος υπέρ του κράτους, αλλά για πληρωμή του εργαστηρίου που πραγματοποιεί την προβλεπόμενη ανάλυση.

Η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή, που πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 26 Μαΐου 1982.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

- 1) να αναγνωρίσει ότι το Βασίλειο της Δανίας, επιβάλλοντας τέλος για τον υγειονομικό έλεγχο κατά την εισαγωγή αραχίδων και προϊόντων με δάση τις αραχίδες προελεύσεως άλλων κρατών μελών, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 9 και 13 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,
- 2) να καταδικάσει το Βασίλειο της Δανίας στα δικαστικά έξοδα.

Το *Βασίλειο της Δανίας* ζητεί:

- 1) την απόρριψη της προσφυγής ως αβάσιμης,
- 2) την καταδίκη της Επιτροπής στα δικαστικά έξοδα.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

Με την προσφυγή της η *Επιτροπή* ισχυρίζεται ότι το τέλος υγειονομικού ελέγχου των αραχίδων και των προϊόντων με δάση τις αραχίδες που θεσπίστηκε στη Δανία με την απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 1971 συνιστά επιδάρυση αποτελέσματος ισοδύναμου με δασμό κατά την έννοια των άρθρων 9 και 13 της συνθήκης ΕΟΚ. Η απαγόρευση που περιέχεται στα άρθρα αυτά ισχύει, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, για κάθε χρηματική επιδάρυση, ανεξάρτητα από την ονομασία και την τεχνική της, η οποία επιβάλλεται μονομερώς σε εμπορεύματα λόγω του γεγονότος ότι διασχίζουν τα σύνορα, όταν δεν συνιστά κατά κυριολεξία δασμό, έστω και αν δεν εισπράττεται υπέρ του κράτους. Η προκειμένη περίπτωση ανταποκρίνεται στα κριτήρια αυτά.

Το υπό κρίση τέλος θα μπορούσε να δικαιολογηθεί για δύο μόνο λόγους, πρώτον, αν συνιστούσε αμοιβή υπηρεσίας που πράγματι παρέχεται στον εισαγωγέα και το ποσό της αμοιβής ήταν ανάλογο προς την υπηρεσία αυτή, ή, δεύτερον, αν συνιστούσε μέρος ενός γενικού συστήματος εσωτερικών φόρων που επιβάλλονται κατά τρόπο συστηματικό σε ορισμένες κατηγορίες προϊόντων σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια που εφαρμόζονται ανεξάρτητα από την καταγωγή των προϊόντων. Οι προϋποθέσεις αυτές όμως δεν πληρούνται εν προκειμένω.

Πρώτον, το υπό κρίση τέλος δεν συνιστά αμοιβή υπηρεσίας που πράγματι παρέχεται στον εισαγωγέα, εφόσον δεν αποτελεί αντάλλαγμα κάποιου ατομικού οφέλους που προσφέρεται στον εισαγωγέα. Πράγματι, ο υγειονομικός έλεγχος θεσπίστηκε

για τη διαφύλαξη του δημόσιου συμφέροντος και την προστασία της υγείας, καθήκοντα που βαρύνουν τις δημόσιες αρχές. Έτσι, ο έλεγχος αυτός δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ατομικό όφελος για τον εισαγωγέα, διότι η εισαγωγή και η εμπορία των προϊόντων στην αγορά άλλου κράτους μέλους αποτελεί δικαίωμα που απονέμεται από τη συνθήκη και δεν εξαρτάται από την εκτίμηση των εθνικών αρχών. Επομένως, ούτε η άδεια που χορηγείται στον εισαγωγέα για την εμπορία των προϊόντων του στη Δανία βάσει του υγειονομικού ελέγχου συνιστά υπηρεσία που παρέχεται στον εισαγωγέα που να δικαιολογεί ενδεχομένως την είσπραξη τέλους ως εύλογης αμοιβής.

Ως προς τη δυνατότητα του εισαγωγέα να αποφύγει τον υγειονομικό έλεγχο στη Δανία προσκομίζοντας πιστοποιητικό ανάλυσης που έχει εκδοθεί από αλλοδαπό εργαστήριο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η δυνατότητα αυτή έχει θεωρητική μάλλον αξία, εφόσον — δεδομένου ότι η αποστολή των αραχίδων δεν εξαρτάται από υγειονομικό έλεγχο σε όλα τα κράτη μέλη — ο έλεγχος αυτός μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μετά από ρητή αίτηση του ενδιαφερόμενου εξαγωγέα ή εισαγωγέα, που πάντως δεν έχει συμφέρον να ζητήσει τον έλεγχο αυτό, τις δαπάνες του οποίου φέρει εν πάση περιπτώσει η ίδιος.

Εξάλλου, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η ευχέρεια την οποία έχει η δανική διοίκηση να χορηγεί απαλλαγές κατά τη διάκρισή της σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις δεν αναιρεί τον υποχρεωτικό χαρακτήρα που έχει το τέλος σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων όμως αποτελεί αρχή η εφαρμογή της οποίας δεν μπορεί να εξαρτάται από τη διακριτική εξουσία ή την ανοχή της εθνικής διοίκησης.

Δεύτερον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το τέλος δεν ανήκει σε ένα γενικό σύστημα εσωτερικών τελών, εφόσον η υπό κρίση ρύθμιση προβλέπει αποκλειστικά τον υγειονομικό έλεγχο των αραχίδων και των προϊόντων με βάση τις αραχίδες και το συναφές τέλος. Η δανική νομοθεσία δε γνωρίζει άλλωστε ανάλογα συστήματα για άλλες κατηγορίες τροφίμων. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η Επιτροπή θεωρεί ότι το υπό κρίση τέλος δεν μπορεί να συνιστά εσωτερικό φόρο κατά την έννοια του άρθρου 95, διότι δεν αποτελεί μέρος ενός γενικού συστήματος εσωτερικών τελών κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου, αλλά έχει ως μοναδικό σκοπό να επιβαρύνει τους εισαγωγείς με τις δαπάνες ενός ειδικού ελέγχου που εφαρμόζεται αποκλειστικά στις εισαγωγές αραχίδων και προϊόντων με βάση τις αραχίδες.

Η *δανική κυβέρνηση*, με το υπόμνημα αντικρούσεως, αντιτείνει ότι το επίδικο τέλος δεν συνιστά επιβάρυνση αποτελέσματος ισοδύναμου με δασμό, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, αλλά εντάσσεται στο πλαίσιο ενός γενικού συστήματος εσωτερικών φόρων που επιβάλλονται πάγια σε ορισμένες κατηγορίες προϊόντων βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, ανεξάρτητα από την καταγωγή τους. Η δανική κυβέρνηση προσθέτει ότι το ουσιώδες γνώρισμα της επιβάρυνσης αποτελέσματος ισοδύναμου με δασμό είναι ότι επιβάλλεται ειδικά στο εισαγόμενο προϊόν υπό την ιδιότητά του αυτή, όχι όμως στο ομοειδές εθνικό προϊόν, ενώ ένας εσωτερικός φόρος επιβάλλεται ταυτόχρονα και στα εισαγόμενα και στα εγχώρια προϊόντα. Αυτό προκύπτει από πολλές αποφάσεις του Δικαστηρίου.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, τα τέλη που εισπράττονται για υγειονομικό έλεγχο μπορούν νόμιμα να βαρύνουν τους παραγωγούς ή τους εισαγωγείς, αν η καταβολή είναι υποχρεωτική και για τους εισαγωγείς και για τους εγχώριους

παραγωγούς αδιακρίτως, δηλαδή αν η επιδάρυνση εντάσσεται στο πλαίσιο ενός γενικού συστήματος εσωτερικών φόρων, τα αποτελέσματα των οποίων δεν δημιουργούν διακρίσεις ούτε τυπικά ούτε ουσιαστικά. Υπ' αυτές τις συνθήκες, εναπόκειται καταρχήν στις εθνικές αρχές να αποφασίσουν αν τα τέλη υγειονομικού ελέγχου πρέπει να καταβάλλονται από τους εισαγωγείς και τους παραγωγούς (δηλαδή σε τελευταία ανάλυση από τους καταναλωτές) ή να βαρύνουν το κοινωνικό σύνολο. Έστω και αν η προστασία της ανθρώπινης υγείας αποτελεί καθήκον των δημοσίων αρχών, από αυτό δεν συνεπάγεται ότι οι δαπάνες που συνδέονται με τους απαιτούμενους ελέγχους αναλαμβάνονται κατ' ανάγκη από το δημόσιο.

Εξάλλου, η δανική κυβέρνηση διατείνεται ότι στην υπό κρίση περίπτωση δεν πρόκειται για φορολογική επιδάρυνση με την αυστηρή έννοια του όρου, αλλά για έξοδα που προκαλούνται από την ανάλυση των σχετικών προϊόντων, η καταβολή και ο τρόπος είσπραξης των οποίων δεν αφορά το κράτος, αλλά μόνο τους ενδιαφερόμενους ιδιώτες.

Η δανική κυβέρνηση θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν αποδεικνύει επαρκώς, στην προσφυγή της, ότι οι επίδικες δαπάνες πρέπει να χαρακτηριστούν ως επιδαρύνσεις αποτελέσματος ισοδύναμου με δασμό. Ενόσω βέβαια υπάρχει ένα όμοιο ή παρόμοιο εγχώριο προϊόν, τα κριτήρια για την εφαρμογή του άρθρου 9 της συνθήκης είναι απλά, η εφαρμογή τους όμως γίνεται δυσχερέστερα, αν δεν υπάρχει όμοιο ή παρόμοιο εγχώριο προϊόν. Επειδή όμως το Δικαστήριο δεν έχει ακόμη αποφανθεί οριστικά επί του ζητήματος αυτού, στην υπό κρίση υπόθεση δεν μπορεί να δοθεί ασφαλής λύση βάσει της υφιστάμενης νομολογίας, αλλά το Δικαστήριο πρέπει να καθορίσει νέα κριτήρια που να επιτρέπουν να γίνεται δεκτή υπό ορισμένες συνθήκες η ύπαρξη «καλόπιστης επιβολής εσωτερικού φόρου».

Κατά τη δανική κυβέρνηση, το Δικαστήριο δεν έχει μέχρι σήμερα διευκρινίσει τι πρέπει να νοείται ως «γενικό» σύστημα εσωτερικών τελών και δεν έχει ιδίως υποδείξει κριτήρια για την οροθέτηση των «κατηγοριών» των προϊόντων στα οποία το τέλος πρέπει να επιβάλλεται ομοιόμορφα. Δηλαδή θα ήταν ίσως αναγκαίο να τεθεί το υποθετικό ερώτημα κατά πόσο οι εθνικές δημόσιες αρχές θα είχαν διαμορφώσει τον υπό κρίση φόρο κατά τον ίδιο τρόπο αν υπήρχε εγχώρια παραγωγή, ερώτημα το οποίο εν προκειμένω πρέπει να απαντηθεί καταφατικά.

Τέλος, η δανική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι στην περίπτωση των αραχίδων και των προϊόντων με βάση τις αραχίδες δεν πρόκειται για προϊόντα διατροφής, εφόσον τα προϊόντα αυτά καταναλώνονται κυρίως ως «ξηροί καρποί». Συνιστούν ιδιαίτερη κατηγορία προϊόντων, διαφορετική από τα είδη διατροφής, για την οποία είναι απολύτως θεμιτό οι δαπάνες που συνδέονται με τον έλεγχο του κατά πόσο τα προϊόντα αυτά είναι βλαπτικά για την υγεία των καταναλωτών να βαρύνουν τους ιδιώτες επιχειρηματίες, πράγμα που αποτελεί άλλωστε το γενικό κανόνα στο ζήτημα του ελέγχου των βιομηχανικών προϊόντων.

Με την απάντησή της η *Επιτροπή* επιμένει στο γεγονός ότι το ουσιώδες γνώρισμα της επιδάρυνσης ισοδύναμου αποτελέσματος, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, είναι ότι επιβάλλεται μονομερώς και επιδαρύνει τα προϊόντα για το λόγο και μόνο ότι διασχίζουν τα σύνορα. Ούτε η ονομασία της ούτε η τεχνική της είσπραξής της ούτε η επέλευση αποτελέσματος που να συνιστά διάκριση ούτε η καταβολή της στο κράτος αποτελούν αποφασιστικά κριτήρια. Η Επιτροπή άλλωστε έχει ήδη αποδείξει με την προσφυγή της ότι οι δύο σχετικές προϋποθέσεις πληρούνται, εφόσον η υποχρέωση του εισαγωγέα να εξοφλήσει τις

δαπάνες που προβλέπονται από το σύστημα του υγειονομικού ελέγχου των αραχιδιών προκύπτει ρητά από την απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 1971, οι δε δαπάνες αφορούν άμεσα τον υγειονομικό έλεγχο.

Κατά την άποψη της Επιτροπής, το αποφασιστικό εν προκειμένω ζήτημα είναι να καθοριστεί υπό ποιες περιστάσεις ένα τέλος υγειονομικού ελέγχου που πραγματοποιείται μόνο για εισαγόμενα προϊόντα, επειδή δεν υπάρχει εγχώρια παραγωγή (λόγω κλιματολογικών συνθηκών), μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί μέρος ενός γενικού συστήματος εσωτερικών φόρων που επιβάλλονται πάγια σε ορισμένες κατηγορίες προϊόντων βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που εφαρμόζονται ανεξάρτητα από την καταγωγή των εν λόγω προϊόντων. Αν και το πρόβλημα αυτό δεν μπορεί να επιλυθεί βάσει της υφιστάμενης νομολογίας, η τελευταία μπορεί παρ' όλα αυτά να παράσχει πολύ χρήσιμα διευκρινιστικά στοιχεία προκειμένου να προσδιοριστεί αν το τέλος αυτό ανήκει ή όχι σε ένα γενικό σύστημα εσωτερικών φόρων. Πρέπει, άλλωστε, το επίδικο τέλος να ενταχθεί στο όλο σύστημα στο οποίο λογικά ανήκει, δηλαδή στον υγειονομικό έλεγχο των τροφίμων εν γένει. Αν και δέχεται ότι εν προκειμένω πρόκειται για τέλος απολύτως ειδικού χαρακτήρα, η Επιτροπή αμφισβητεί πάντως την άποψη ότι κάθε τέλος που εισπράττεται για τον υγειονομικό έλεγχο των εισαγόμενων προϊόντων και που θεσπίζεται βάσει του νόμου περί τροφίμων μπορεί να συνιστά ιδιαίτερο γενικό σύστημα εσωτερικών φόρων και αποκρούει το επιχείρημα της δανικής κυβέρνησης κατά το οποίο η επιβολή του επίδικου τέλους μπορεί να θεωρηθεί ως «καλόπιστη».

Η δανική κυβέρνηση επιμένει, με την απάντησή της, στο γεγονός ότι τα κράτη

μέλη, τουλάχιστον ενόσω το κοινοτικό δίκαιο δεν προβλέπει άλλη ρύθμιση, έχουν την ευχέρεια να επιλέγουν ποιος υποχρεούται να φέρει τις δαπάνες του υγειονομικού ελέγχου, το δημόσιο ή οι καταναλωτές. Η Επιτροπή σκόπιμα απέφυγε το ζήτημα αυτό στην απάντησή της, όπως απέφυγε να απαντήσει και στο επιχείρημα ότι εν προκειμένω πρόκειται για καταβολή δαπανών και όχι για πραγματική φορολογική επιδάρυνση.

Η δανική κυβέρνηση αμφισβητεί ότι τα επίδικα προϊόντα υφίστανται επιδάρυνση μόνο και μόνο επειδή διασχίζουν τα σύνορα και θεωρεί ότι εν πάση περιπτώσει οι επιβαλλόμενες δαπάνες δεν είναι τόσο σημαντικές, ώστε να διακυβεύουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Εξάλλου, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει σαφώς ότι μια επιδάρυνση μπορεί να συνιστά εσωτερικό φόρο ακόμη και όταν δεν υπάρχει αντίστοιχη εγχώρια παραγωγή. Κανείς λόγος δεν υπάρχει να ευνοούνται τα εισαγόμενα προϊόντα για το μόνο λόγο ότι δεν υπάρχει κανένα παρόμοιο εγχώριο προϊόν που θα μπορούσε να προστατευτεί. Το προβαλλόμενο κριτήριο δεν είναι αποκλειστικό, η δε επιδάρυνση μπορεί να είναι σύμφωνη με τη συνθήκη για άλλους λόγους.

Όσον αφορά την ομάδα των σχετικών προϊόντων, η δανική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι πρέπει να προσδιοριστεί αφού ληφθούν υπόψη οι κίνδυνοι που είναι συναφείς με τα διάφορα προϊόντα. Κανείς λόγος δεν υπάρχει να περιληφθούν και άλλα είδη διατροφής στην υπό κρίση ομάδα, εφόσον κατά κανόνα τα είδη διατροφής δεν διατρέχουν τον ίδιο κίνδυνο δηλητηρίασης από αφλατοξίνη με τα προϊόντα αραχιδιών.

Επί των ερωτημάτων που έθεσε το Δικαστήριο

Με έγγραφο της 7ης Απριλίου 1983, η κυβέρνηση του Βασιλείου της Δανίας απάντησε στα ερωτήματα που είχε θέσει το Δικαστήριο. Στο πρώτο από τα τεθέντα ερωτήματα, δηλαδή πώς προσδιορίζονται τα έξοδα των υγειονομικών ελέγχων που πραγματοποιούνται επί άλλων ειδών διατροφής στη Δανία, η δανική κυβέρνηση απαντά παραπέμποντας, πρώτον, στις διατάξεις του νόμου 310 της 6ης Ιουνίου 1973 που αναφέρονται (μεταξύ άλλων) στα είδη διατροφής, νόμου που συμπληρώνεται από μια σειρά άλλες νομοθετικές διατάξεις που ρυθμίζουν τον υγειονομικό έλεγχο που επιβάλλεται σε ορισμένες ειδικές κατηγορίες ειδών διατροφής. Ο προβλεπόμενος από το νόμο γενικός υγειονομικός έλεγχος πραγματοποιείται από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, αφενός μέσω ελέγχων στις επιχειρήσεις και στα καταστήματα και αφετέρου μέσω δειγματοληπτικών εξετάσεων. Οι δαπάνες αυτού του ελέγχου καλύπτονται από την τοπική φορολογία. Αντίθετα, οι δαπάνες των ειδικών ελέγχων, που προβλέπονται στα άρθρα 18 και 41 του προαναφερθέντος νόμου για ορισμένα ειδικά ή ιδιαίτερα επικίνδυνα είδη διατροφής, βαρύνουν τις επιχειρήσεις σύμφωνα με διαδικασία που καθορίζεται από τα αρμόδια υπουργεία κατά τρόπο ώστε οι δαπάνες να μη μετακυλίσουν στο κοινωνικό σύνολο, αλλά αντίθετα να επιβαρύνουν αποκλειστικά τις τιμές των εμπορευμάτων. Οι αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων αφορούν ορισμένα προϊόντα με πρόσθετες ουσίες, καθώς και τις αραχίδες και τα καρύδια Βραζιλίας. Εξάλλου, ορισμένα προϊόντα υποβάλλονται, βάσει ειδικού νόμου, σε κρατικό υγειονομικό και ποιοτικό έλεγχο σε επίπεδο παραγωγής και χονδρικού εμπορίου, όπως η μαργαρίνη, τα πουλερικά, τα ψάρια και τα προϊόντα με βάση τα ψάρια, τα αυγά και τα προϊόντα με βάση τα αυγά, το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Οι νόμοι αυτοί επιτρέπουν οι δαπάνες των ειδικών ελέγχων να

επιβαρύνουν τους παραγωγούς ή εισαγωγείς, δυνατότητα που χρησιμοποιήθηκε για τα περισσότερα προϊόντα.

Εξάλλου, η δανική κυβέρνηση παραπέμπει στο νόμο 340 περί ζωοτροφών, που επιτρέπει τον κρατικό έλεγχο της μέγιστης περιεκτικότητας σε αφλατοξίνη των τροφών και μιγμάτων για ζώα και προβλέπει ότι οι δαπάνες των ελέγχων καλύπτονται από επιβαρύνσεις.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, δηλαδή σε ποιες περιπτώσεις η Δανία αναγνωρίζει τις αναλύσεις που πραγματοποιούνται από εργαστήρια άλλων κρατών μελών για ομοειδή προϊόντα, η δανική κυβέρνηση απάντησε ότι οι αναλύσεις αυτές αναγνωρίζονται «υπό ορισμένες προϋποθέσεις», ότι είναι όμως αδύνατο να προσδιοριστούν αυτές οι προϋποθέσεις κατά γενικό τρόπο και ότι πρέπει να επισημανθούν απλώς ορισμένες αρχές, όπως ότι οι αναλύσεις πρέπει να πραγματοποιούνται από ανεξάρτητο εργαστήριο και με τρόπο που να παρέχει κάθε εγγύηση ότι δεν θα επέλθουν μετά την ανάλυση σημαντικές αλλαγές ως προς την αξία του δείγματος.

Στο τρίτο ερώτημα, δηλαδή ποια άλλα προϊόντα υπόκεινται στο ίδιο καθεστώς, η δανική κυβέρνηση απάντησε ότι το σύστημα ελέγχου των αραχίδων αποτελεί έκφραση της γενικής αρχής που ισχύει στη Δανία και εφαρμόζεται κατά τρόπο ομοιόμορφο σε διάφορα είδη διατροφής που εισάγονται ή παράγονται στη Δανία.

IV — Προφορική διαδικασία

Κατά τη συνεδρίαση της 5ης Μαΐου 1983 αγόρευσαν η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Johannes Føns Buhl, και το Βασι-

λειο της Δανίας, εκπροσωπούμενο από τον Laurids Mikaelson.

Η δανική κυβέρνηση κατέθεσε κατά τη συνεδρίαση ένα έγγραφο της 22ας Ιανουαρίου 1980 περί της «επιβολής τελών στο πλαίσιο του ελέγχου των τροφίμων στη Δανία».

Κατόπιν αιτήσεως του Δικαστηρίου, ο εκπρόσωπος της δανικής κυβέρνησης διευκρίνισε διάφορα σημεία της δανικής άποψης, ιδίως όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ κοινού ελέγχου, που διεξάγεται από τις τοπικές αρχές, και ειδικού ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 41 του νόμου περί τροφίμων, ο οποίος πραγματοποιείται σε κρατικό επίπεδο, διάκριση που δεν αναφέρεται αποκλειστικά στο βαθμό του κινδύνου, αλλά και στην ανάγκη ύπαρξης ειδικού ελέγχου λόγω πρόσφορων περιστά-

σεων. Ενώ οι δαπάνες του κοινού ελέγχου βαρύνουν τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τις δαπάνες του ειδικού ελέγχου φέρει ο δανός παραγωγός και ο εισαγωγέας. Εφόσον οι δαπάνες του ελέγχου βαρύνουν τον εισαγωγέα, του αποστέλλεται ένα τιμολόγιο με τις δαπάνες της συγκεκριμένης εργασίας ελέγχου που πραγματοποιήθηκε, στις οποίες προστίθεται ο ΦΠΑ. Όλα τα τελικά προϊόντα με βάση τις αραχίδες υπόκεινται σε συστηματικό ειδικό έλεγχο, εκτός από το αραχιδέλαιο που δεν περιέχει αφλατοξίνη. Οι ζωοτροφές ελέγχονται κατά τον ίδιο τρόπο και οι δαπάνες των ελέγχων βαρύνουν τους δανούς παραγωγούς ή τους εισαγωγείς.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 5ης Ιουλίου 1983.

Σκεπτικό

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 26 Μαΐου 1982, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωρισθεί ότι το Βασίλειο της Δανίας, επιβάλλοντας τέλος υγειονομικού ελέγχου κατά την εισαγωγή αραχίδων και προϊόντων με βάση τις αραχίδες προελεύσεως άλλων κρατών μελών, παρέδη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 9 και 13 της συνθήκης ΕΟΚ.
- 2 Με την απόφαση 7 της 7ης Ιανουαρίου 1971 του υπουργού εσωτερικών, η δανική κυβέρνηση απαγόρευσε την πώληση και τη διάθεση στη Δανία τροφίμων τα οποία περιέχουν αραχίδες και προϊόντα με βάση τις αραχίδες που εμπεριέχουν αφλατοξίνη σε ποσότητα που μπορεί να εντοπιστεί. Ταυτόχρονα, η απόφαση εξάρτησε την εισαγωγή αραχίδων και ορισμένων προϊόντων αραχίδας από διοικητική άδεια, όταν προορίζονται να πωληθούν ως τρόφιμα ή να χρησιμοποιηθούν στην παρασκευή τροφίμων. Η άδεια αυτή χορηγείται μόνο κατόπιν προσκομίσεως πιστοποιητικού ανάλυσης που εκδίδεται από δανικό εργαστήριο

βάσει συστηματικού υγειονομικού ελέγχου ο οποίος αποσκοπεί να καταδείξει ότι το εμπόρευμα δεν περιέχει αφλατοξίνη σε ποσότητα που μπορεί να εντοπιστεί και ο οποίος για το σκοπό αυτό συνίσταται σε δειγματοληψία και εργαστηριακή ανάλυση.

- 3 Δεδομένου ότι η αφλατοξίνη συγκαταλέγεται μεταξύ των πιο δραστικών καρκινογόνων ουσιών, έστω και σε πολύ μικρή δόση, η Επιτροπή δέχτηκε ότι ο έλεγχος αυτός με τον τρόπο που πραγματοποιούνταν ήταν δικαιολογημένος βάσει του άρθρου 36 της συνθήκης.
- 4 Το δανικό εργαστήριο που πραγματοποιεί την ανάλυση ορίζεται από το διευθυντή του εθνικού ινστιτούτου τροφίμων της Δανίας. Μπορεί όμως ο τελευταίος υπό ορισμένες προϋποθέσεις να αναγνωρίσει ένα πιστοποιητικό ανάλυσης που έχει εκδοθεί από αλλοδαπό εργαστήριο βάσει δείγματος που έχει ληφθεί και αναλυθεί στη χώρα εκείνη.
- 5 Η προαναφερθείσα απόφαση ορίζει στο άρθρο 5, παράγραφος 3, ότι οι δαπάνες ανάλυσης και δειγματοληψίας βαρύνουν τον εισαγωγέα.
- 6 Είναι δεδομένο ότι δεν υφίσταται παραγωγή αραχίδων στη Δανία.
- 7 Ο δανικός νόμος στον οποίο στηρίζεται η προαναφερθείσα απόφαση καθιερώνει διττό σύστημα για τον έλεγχο των τροφίμων. Στο άρθρο 44 αφενός προβλέπει ένα γενικό υγειονομικό έλεγχο που πραγματοποιείται από τις αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι δαπάνες του οποίου καλύπτονται από τοπικούς φόρους· με το άρθρο 41 αφετέρου εξουσιοδοτεί τον αρμόδιο υπουργό να επιβάλλει, με απόφασή του, ειδικούς υγειονομικούς ελέγχους για ορισμένα είδη διατροφής· στις περιπτώσεις αυτές, οι δαπάνες εργαστηριακής ανάλυσης βαρύνουν τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Εδώ προστίθεται μια σειρά από ειδικούς νόμους που υποβάλλουν ορισμένα άλλα είδη διατροφής σε κρατικό υγειονομικό και ποιοτικό έλεγχο, τις δαπάνες του οποίου φέρουν οι παραγωγοί και εισαγωγείς, τουλάχιστον για τα περισσότερα προϊόντα, δηλαδή τη μαργαρίνη, τα πουλερικά, τα ψάρια, τα αυγά και το γάλα, καθώς και τα παράγωγα προϊόντα των προϊόντων αυτών.
- 8 Κατ' εφαρμογή του άρθρου 41 του νόμου περί τροφίμων, η δανική κυβέρνηση εξέδωσε μια σειρά αποφάσεις που αφορούν αφενός τις πρόσθετες ουσίες στα προϊόντα διατροφής και αφετέρου ορισμένα προϊόντα που θεωρούνται ότι ενέχουν έναν ιδιαίτερα κίνδυνο από την ίδια τους τη φύση, δηλαδή τα καρύδια Βραζιλίας και τις αραχίδες.

- 9 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η υπό κρίση επιβάρυνση πρέπει, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, να θεωρηθεί ως επιβάρυνση αποτελέσματος ισοδύναμου με δασμό που απαγορεύεται από τα άρθρα 9 και 13 της συνθήκης ΕΟΚ, αφού πρόκειται για χρηματική επιβάρυνση η οποία επιβάλλεται μονομερώς σε εισαγόμενα εμπορεύματα για το λόγο και μόνο ότι διασχίζουν τα σύνορα.
- 10 Μολονότι δεν πρόκειται για δασμό κατά κυριολεξία και μολονότι δεν εισπράττεται υπέρ του κράτους, το εν λόγω τέλος δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ως αμοιβή υπηρεσίας που πραγματικά παρέχεται στον εισαγωγέα, αφού ο υγειονομικός έλεγχος δεν έχει θεσπιστεί για χάρη του ατομικού συμφέροντος, αλλά για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος και της ανθρωπίνης υγείας.
- 11 Εξάλλου, η Επιτροπή παρατηρεί ότι για το υπό κρίση τέλος δεν είναι δυνατό να μην ισχύσει η απαγόρευση των άρθρων 9 και 13 της συνθήκης με την αιτιολογία ότι ανήκει σε ένα γενικό σύστημα εσωτερικών φόρων κατά την έννοια του άρθρου 95 της συνθήκης. Πράγματι, αν δεν υπάρχουν όμοια ή ομοειδή εγχώρια προϊόντα, ένα τέλος επί των εισαγόμενων προϊόντων μπορεί να θεωρηθεί ως εσωτερικός φόρος μόνο στην περίπτωση που ανήκει «σ' ένα γενικό σύστημα εσωτερικών εισφορών, στο οποίο εμπίπτουν συστηματικά κατηγορίες προϊόντων σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια, που εφαρμόζονται ανεξαρτήτως καταγωγής των προϊόντων» (απόφαση της 3. 2. 1981, Επιτροπή κατά Γαλλίας, 90/79, Συλλογή σ. 283, «Ανατύπωση»). Εν προκειμένω όμως, το επίδικο τέλος επιβάλλεται μόνο στις εισαγωγές αραχίδων και προϊόντων με βάση τις αραχίδες.
- 12 Η δανική κυβέρνηση, αντίθετα, αμφισβητεί ότι η επίδικη επιβάρυνση συνιστά πραγματική φορολογική επιβάρυνση που καθορίζεται από το κράτος. Πρόκειται απεναντίας για την καταβολή του τιμήματος της εργαστηριακής ανάλυσης, το οποίο καθορίζεται από το ίδιο το εργαστήριο σε συνάρτηση με το κόστος της ανάλυσης. Και αν ακόμη θεωρηθεί ως φορολογική επιβάρυνση, το τέλος αυτό δεν συνιστά επιβάρυνση αποτελέσματος ισοδύναμου με δασμό, διότι η καταβολή του δεν απαιτείται λόγω της διέλευσης των συνόρων, αλλά ισοδυναμεί με εσωτερική επιβάρυνση που εντάσσεται σε ένα γενικό σύστημα εσωτερικών φόρων που επιβάλλονται πάγια σε ορισμένες κατηγορίες προϊόντων βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και ανεξάρτητα από την καταγωγή τους.

- 13 Κατά τη δανική κυβέρνηση, τα αποτελέσματα της επιδάρυνσης αυτής δεν συνιστούν ούτε κατά τον τύπο ούτε κατά την ουσία διάκριση, αφού δεν υφίσταται όμοια ή ομοειδής εθνική παραγωγή. Στην πραγματικότητα η επιδάρυνση που υφίστανται οι εισαγωγές λόγω του επίδικου τέλους είναι ελάχιστη.
- 14 Οι αραχίδες (μαζί με τα καρύδια Βραζιλίας) συνιστούν ειδική ομάδα προϊόντων που έχει προσδιοριστεί δάσει ορισμένου συστήματος και δάσει ενός αντικειμενικού κριτηρίου, ότι δηλαδή αυτά μόνο τα προϊόντα ενέχουν έναν ιδιαίτερα σοβαρό κίνδυνο.
- 15 Η δανική κυβέρνηση είναι της γνώμης ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, και ιδίως την προαναφερθείσα απόφαση της 3. 2. 1981, το άρθρο 95 δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να επιβάλλουν στα εισαγόμενα προϊόντα εσωτερικό φόρο, εφόσον δεν υπάρχουν όμοια ή ομοειδή εγχώρια προϊόντα ή άλλοι κλάδοι παραγωγής που θα μπορούσαν να προστατευτούν. Στην περίπτωση αυτή, η φορολογία πρέπει να θεωρηθεί ότι έγινε «με καλή πίστη», αφού το επιλεγέν σύστημα καταβολής θα ήταν το ίδιο, αν υπήρχε δανική παραγωγή αραχίδων.
- 16 Εξάλλου, η δανική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το σύστημα το οποίο επέλεξε για τα επίδικα προϊόντα ανταποκρίνεται σε γενική νομοθετική αρχή που εφαρμόζεται στη Δανία, η οποία ισχύει από το 1950 και έχει εφαρμοστεί σε ολόκληρη σειρά ειδών διατροφής, εισαγόμενων ή εγχώριων, καθώς και στις ζωοτροφές.
- 17 Στις εθνικές αρχές εναπόκειται καταρχήν να επιλέξουν, δάσει πολιτικών εκτιμήσεων, αν οι δαπάνες των υγειονομικών ελέγχων θα πρέπει να βαρύνουν το κοινωνικό σύνολο ή τους καταναλωτές. Το γεγονός ότι η προστασία της υγείας ανήκει στις αρμοδιότητες των δημόσιων αρχών δεν συνεπάγεται ότι οι δαπάνες για τους ελέγχους πρέπει κατ' ανάγκη να βαρύνουν το δημόσιο.
- 18 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, κάθε χρηματική επιδάρυνση που επιβάλλεται μονομερώς, ανεξάρτητα από την ονομασία και την τεχνική της επιβολής της, στα εμπορεύματα λόγω του γεγονότος ότι διασχίζουν τα σύνορα, οσάκις δεν αποτελεί δασμό κατά κυριολεξία, συνιστά επιδάρυνση ισοδύναμου αποτελέσματος κατά την έννοια των άρθρων 9, 12, 13 και 16 της συνθήκης, έστω και αν δεν εισπράττεται υπέρ του κράτους.

- 19 Αλλιώς έχουν τα πράγματα μόνο αν η εν λόγω επιδάρυση συνιστά αμοιβή υπηρεσίας που παρέχεται πραγματικά στον εισαγωγέα και το ποσό της αμοιβής είναι ανάλογο προς την υπηρεσία αυτή ή αν η επιδάρυση εντάσσεται σε ένα γενικό σύστημα εσωτερικών τελών που επιβάλλονται κατά τρόπο συστηματικό, βάσει ενιαίων κριτηρίων, στα εθνικά προϊόντα και στα εισαγόμενα ή εξαγόμενα προϊόντα.
- 20 Η δανική κυβέρνηση δέχτηκε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ότι το επίδικο τέλος δεν έχει το χαρακτήρα ανταλλάγματος για υπηρεσία που παρέχεται στον εισαγωγέα. Υποστήριξε, αντίθετα, ότι πρόκειται για επιδάρυση που εντάσσεται σε ένα γενικό σύστημα εσωτερικών φόρων.
- 21 Σχετικά πρέπει να παρατηρηθεί ότι, βάσει της πάγιας νομολογίας του Δικαστηρίου, μια επιδάρυση κατά την εισαγωγή τότε μόνο συνιστά εσωτερικό φόρο, που διέπεται από το άρθρο 95, όταν αποτελεί μέρος ενός γενικού συστήματος που επιδάρυνη κατά τρόπο συστηματικό ορισμένες κατηγορίες προϊόντων βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που εφαρμόζονται ανεξάρτητα από την καταγωγή των προϊόντων.
- 22 Βέβαια, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει, όπως ορθά τονίζει η δανική κυβέρνηση, ότι η επιδάρυση που επιβάλλεται επί προϊόντος που εισάγεται από άλλο κράτος μέλος, εφόσον μάλιστα δεν υφίσταται όμοιο ή ομοειδές εγχώριο προϊόν, δεν συνιστά μόνο και μόνο γι' αυτό το λόγο επιδάρυση ισοδύναμου αποτελέσματος, και μπορεί να συνιστά εσωτερικό φόρο κατά την έννοια του άρθρου 95 της συνθήκης, αν ανταποκρίνεται στις προαναφερθείσες προϋποθέσεις.
- 23 Παρ' όλα αυτά, η εξέταση των περιστατικών τα οποία εξέθεσε στο Δικαστήριο η δανική κυβέρνηση για να υποστηρίξει την άποψή της υπέρ της εφαρμογής του άρθρου 95 δεν επιτρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η επίδικη επιδάρυση ανήκει σε ένα γενικό σύστημα εσωτερικών φόρων.
- 24 Πράγματι, όπως δέχεται η δανική κυβέρνηση, η ομάδα προϊόντων στην οποία επιβάλλεται το επίδικο τέλος και που προσδιορίζεται από τον κίνδυνο μόλυνσης από την αφλατοξίνη δεν περιλαμβάνει παρά μόνο τις αραχίδες και τα προϊόντα αραχίδας, καθώς και τα καρύδια Βραζιλίας. Ένας τόσο περιορισμένος αριθμός προϊόντων δεν ανταποκρίνεται στην έννοια των «ολόκληρων κατηγοριών προϊόντων» (απόφαση της 22. 3. 1977, Steinike και Weinlig, 78/76, Sml. σ. 595), έννοια που σημαίνει μεγαλύτερο πλήθος προϊόντων που να καθορίζονται με γενικά και αντικειμενικά κριτήρια.

- 25 Όσον αφορά το επιχείρημα της δανικής κυβέρνησης για την ύπαρξη γενικής νομοθετικής αρχής που ισχύει στη Δανία, κατά την οποία ο γενικός υγειονομικός έλεγχος βαρύνει τους φορολογούμενους, ενώ τις δαπάνες εργαστηριακής ανάλυσης που απαιτούνται για ειδικούς υγειονομικούς ελέγχους για ορισμένα είδη διατροφής φέρουν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, πρέπει να τονιστεί ότι η διάκριση μεταξύ γενικού ελέγχου και των λεγόμενων «ειδικών» ελέγχων δεν συνιστά, αυτή καθαυτή, αρκετά ακριβές και ιδίως αντικειμενικό κριτήριο για τη θεμελίωση γενικού συστήματος εσωτερικών τελών κατά την έννοια της προαναφερθείσας νομολογίας. Η κυβέρνηση δεν απέδειξε ότι οι δύο τύποι ελέγχου διακρίνονται μεταξύ τους κατά τρόπο αντικειμενικό, για παράδειγμα ως προς την τεχνική μέθοδο. Επιπλέον, ακόμη και ο γενικός έλεγχος απαιτεί σε ορισμένες περιπτώσεις εργαστηριακές αναλύσεις παρόμοιες με εκείνες που διεξάγονται στο πλαίσιο των ειδικών ελέγχων.
- 26 Όσον αφορά τα προϊόντα που καλύπτονται από τις αποφάσεις που στηρίζονται στο άρθρο 41 του νόμου περί τροφίμων, από τη δικογραφία προκύπτει ότι συνίστανται αφενός μεν σε είδη διατροφής που υπόκεινται σε έλεγχο για τη διαπίστωση της πραγματικής προσθήκης ορισμένων θρεπτικών ουσιών, αφετέρου δε σε προϊόντα που θεωρούνται ως ενδεχομένως επικίνδυνα λόγω ορισμένων κινδύνων, δηλαδή τις αραχίδες και τα καρύδια Βραζιλίας. Η διαφορά που υφίσταται ως προς τη φύση, το χαρακτήρα και τους σκοπούς των ελέγχων που προβλέπονται για καθεμία από τις δύο αυτές ομάδες δεν επιτρέπει να θεωρηθεί ότι τα τέλη που εισπράττονται για τις αραχίδες και τα καρύδια Βραζιλίας εντάσσονται στο ίδιο σύστημα με τα τέλη που εισπράττονται για τον έλεγχο των πρόσθετων ουσιών.
- 27 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η δανική κυβέρνηση δεν απέδειξε ότι ως προς την επίδικη επιβάρυνση πληρούνται οι προϋποθέσεις ενός γενικού συστήματος εσωτερικών φόρων.
- 28 Πρέπει επομένως να αναγνωριστεί ότι το Βασίλειο της Δανίας, επιβάλλοντας κατά την εισαγωγή αραχίδων και προϊόντων αραχίδας τέλος υγειονομικού ελέγχου, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 9 και 13 της συνθήκης ΕΟΚ.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 29 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή το καθού ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει και αποφασίζει:

- 1) Το Βασίλειο της Δανίας, επιβάλλοντας κατά την εισαγωγή αραχίδων και προϊόντων αραχίδας τέλος υγειονομικού ελέγχου, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 9 και 13 της συνθήκης ΕΟΚ.
- 2) Καταδικάζει το καθού στα δικαστικά έξοδα.

Mertens de Wilmars	Koopmans	Bahlmann	
Pescatore	O'Keeffe	Bosco	Due

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 9 Φεβρουαρίου 1983.

Κατ' εντολή
του γραμματέα

H. A. Rühl

Κύριος υπάλληλος διοικήσεως

Ο πρόεδρος

J. Mertens de Wilmars